

Tárgytematika / Course Description

Néprajz

ANITVB1051

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Félév / Semester: 2017/18/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az előadások célja a magyar népi kultúra megismertetése, értékeinek beépítése az idegenforgalmi és turisztikai munkába. A néprajzi és folklór előadások segítségével a népi kultúra alapfogalmainak megtanítása. Átfogó ismeretek nyújtása a magyar falusi életmódról, életről.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Bevezetés a néprajzba. A magyar néprajztudomány története, kutatási ágai.
- A legfontosabb szakirodalom, források, kutatási irányzatok megismertetése.
- A gyűjtés módszertana, etikája, szakmódszertani ismeretek. Megyei kutatóhelyek, archívumok, intézmények.
- Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak. Szűkebb régiókhöz tartozó tájak és kultúrájuk (Szigetköz, Rábaköz, Hanság, Sokoróalja).
- A népmese, népmonda műfaji sajátosságai, típusai. (Kiemelve a Kisalföldre vonatkozó szakirodalmat).
- A népballadák, típusai, helyi változatai.
- Népdalaink szimbolikája, népdaltípusok. A népdalok beépítése az idegenforgalmi, turisztikai munkába.
- Vallási turizmus. Népi vallásosság. A búcsújárás néprajza.
- Népszokások. Jeles napok szokásai, naptári ünnepek.
- Hiedelemlények, természetfeletti képességű emberek (táltos, garabonciás, boszorkány), valamint a hozzájuk fűződő népköltészeti alkotások (hiedelemmonda, ráolvasás), természeti képződmények, helyek.
- Tárgyi néprajz: népi építészet, lakáskultúra.
- Tárgyi néprajz: népi táplálkozás, táji ételek.
- Tárgyi néprajz: magyar népviseletek.
- A néprajz- és folklórismeret felhasználásának lehetőségei az idegenforgalmi és turisztikai tevékenységben.

Az előadások során a hallgatókat a téma több szempontú megközelítése segíti az ismeretek megszerzésében (videofilm, múzeumi gyűjtemények, kutatóhelyek megtekintése).

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Ismerjék a hallgatók a magyar népi kultúra területeit, ismertető jegyeit. Tudják alkalmazni idegenforgalmi, turisztikai munkájukban, a tárgyi kultúra- és folklór alkotásait. Használni tudják a néprajz különböző forrásait, kutatási módszereit.

Aláírás feltétele: Aktív részvétel az előadásokon. Három hiányzás esetén aláírást nem kap a hallgató.

Vizsgára bocsátás feltétele: Sikeres zárthelyi dolgozat írása.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Andrásfálvay Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Kiskönyvtára. Budapest, é. n.
- Balassa Iván-Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Budapest, 1979.
- Barabás Jenő-Gilyén Nándor: Magyar népi építészet. Budapest, 1987.
- Barsi Ernő: Daloló Szigetköz. Győrzámoly, 1995.
- Bálint Sándor: Népünk ünnepei. Az egyházi év néprajza. Budapest, 1938.
- Díószegi Vilmos: A pogány magyarok hitvilága. Budapest, 1967.
- Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága. Budapest, 1981.
- Dömötör Tekla: Magyar népszokások. Budapest, 1983.
- Gáborján Alice: Magyar népviseletek. Budapest, 1985
- Kósa László-Filep Antal: A magyar nép táji-történeti tagolódása. Budapest, 1983.
- Kósa László-Szemerkenyi Ágnes: Apáról fiúra. Budapest, 1973.
- Kunt Ernő: Az utolsó átváltozás. A magyar parasztság halálképe. Budapest, 1987.
- Liszka József: Ágas-bogas fa. Dunaszerdahely, 1992.
- Magyar Néprajz IV. Életmód. Főszerkesztő: Balassa Iván, Budapest, 1997.
- Magyar Néprajz V. Népköltészet. Főszerkesztő: Vargyas Lajos, Budapest, 1988.
- Magyar Néprajz VI. Népzene- Néptánc- Népi játék. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, Budapest, 1990.
- Magyar Néprajz VII. Népszokás- Néphit- Népi vallásosság. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, 1990.
- Róheim Géza: Magyar néphit és népszokások. Budapest, 1925.
- Tátray Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Budapest, 1997.
- Timaffy László: Rábaköz és a Hanság. Győr, 1991.

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna